



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1006/24
14.2.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Трифуновић Радуловић, председника већа, Иде Никитовић и Марине Бркић, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије – Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, Поштански фах 2, Београд 7, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Станојловић, адвокат из Београда, Булевар Зорана Ђинђића 45а, ради дуга, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 9769/23 од 09.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 9769/23 од 09.11.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 9769/23 од 09.11.2023. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име дуга плати износ од 1.615.616,29 динара са законском затезном каматом од 19.12.2014. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 333.750,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних жалбених разлога. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11 са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, ни она из тачке 12 истог става јер пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени, као лице на школовању је закључио са тужиоцем 15.09.2009. године, Уговор о школовању у Војној гимназији, којим се тужилац обавезао да туженом као лицу на школовању обезбеди: школовање, уџбенике, школски прибор, смештај и услуге у Војној гимназији, исхрану, одећу, обућу, здравствену заштиту, трошкове путовања приликом коришћења распуста и месечна примања у износу који одреди Министарство одбране Републике Србије. Тужени се обавезао да све разреде Војне гимназије заврши са успехом и у року одређеним Законом о војсци Србије, да по завршетку школовања у Војној гимназији приступи провери здравствене и физичке способности и успешно положи прописани квалификациони испит за Војну академију, ступи у професионалну војну службу и у служби у Министарству одбране Републике Србије и Војсци Србије остане онолико времена колико је прописано Законом о војсци Србије, те да Министарству одбране Републике Србије надокнади трошкове из члана 2 уговора, заједно са родитељем - старатељем, уколико својом кривицом изгуби својство лица на школовању, као и уколико по завршетку школовања у Војној гимназији не приступи провери здравствене и физичке способности и успешно положи прописани квалификациони испит за упис у Војну академију, те по завршетку школовања не ступи у професионалну војну службу и у служби у Министарству одбране Републике Србије и у Војсци Србије не остане онолико времена колико је прописано Законом о војсци Србије. Тужилац је са туженим, као лицем на школовању, 09.12.2013. године закључио Уговор о школовању у Војној академији којим се уговором обавезао да туженом као лицу на школовању обезбеди: наставни процес, уџбенике, школски прибор, смештај и услуге у Војној академији, исхрану, одећу, обућу, здравствену заштиту, трошкове путовања приликом коришћења распуста и месечна примања у износу који одреди Министарство одбране Републике Србије, а тужени се као лице на школовању обавезао да редовно похађа наставу и извршава школске обавезе у року одређеним Законом о војним школама и војним и научно-истраживачким установама, односно испуни обавезе прописане Статутом Војне академије; положи све испите и школовање заврши у року одређеном студијским програмом Војне академије, а по завршетку школовања ступи у професионалну војну службу у Војсци Србије и да остане у тој служби двоструко време трајања школовања, те да Министарству одбране Републике Србије у једнократном износу надокнади све стварне трошкове настале по овом уговору уколико својом кривицом изгуби својство лица на школовању, као и уколико по завршетку школовања не ступи у професионалну службу у Војсци Србије, при чему је чланом 5 уговора регулисано, између осталог, да својство лица на школовању престаје губитком права на упис школске године. Тужени је Војну академију похађао у периоду од 01.09.2013. године до 03.12.2014. године, када му је наредбом начелника Војне академије Инт. бр. 100-389 престало својство лица на школовању због губитка права на упис школске године. Током школовања 2014. године тужени се без своје кривице повредио у току извођења наставног програма, којом приликом је задобио тешку телесну повреду у виду општећења хрскавице у левом колелу због које се још увек лечи и трпи болове слабог интензитета код промене времена и тежих физичких напора. Након повређивања тужени је развио депресивни

поремећај због физичке неспособности, а које стање се постепено компликује у поремећај концентрације који доводи до тога да су психофизичке могућности туженог нарушене до те мере да он не може да савлада планирани и потребни наставни програм.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је несавладавање наставног програма од стране туженог и последично губитак права на школовање у Војној академији директна последица повреде коју је тужени без своје кривице задобио током извођења наставног програма, због чега је испуњење уговорне обавезе туженог постало немогуће услед околности због којих тужени не одговара. Стога је оценио да у конкретном случају тужени није обавезан да тужиоцу накнади трошкове школовања, због чега је позивајући се на одредбу члана 262 став 1 и 354 став 1 Закона о облигационим односима одбио тужбени захтев као неоснован.

Правилност тако донете пресуде није доведена у сумњу жалбеним наводима тужиоца.

Закључак првостепеног суда да се губитак права на школовање у Војној академији не може приписати у кривицу туженог, што даље указује на непостојање основа из члана 3 тачка 4 Уговора о школовању у Војној гимназији, односно Уговора о школовању у Војној академији, по коме би тужени био у обавези да тужиоцу накнади трошкове школовања у утуженом износу, заснован је на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и за такав свој закључак првостепени суд је дао јасне и ваљане разлоге које је као правилне прихвата и овај суд.

Без утицаја су наводи жалбе тужиоца којима се указује да се у парничном поступку не може мењати правни основ губитка својства лица на школовању утврђен коначним и правноснажним управним актом, односно наредбом. Наиме, чињеница је да је наредба начелника Војне академије од 03.12.2014. године, којом је утврђено да је туженом престало својство лица на школовању, управни акт који се не може оспоравати у парничном поступку, а који није ни био предмет оспоравања од стране туженог. Међутим, постојање таквог акта не спречава туженог да у парничном поступку покренутом од стране тужиоца ради извршења уговорне обавезе у погледу плаћања трошкова школовања, а по основу губитка својства лица на школовању, приговара да постоје околности које искључују његову обавезу на њихово плаћање, односно да оспорава испуњеност услова предвиђених предметним уговорима у погледу наступања његове обавезе. Према уговорној обавези, лице на школовању дужно је да Министарству одбране Републике Србије, у једнократном ревалоризованом износу накнади стварне трошкове предвиђене чланом 4 уговора, уколико својом кривицом изгуби својство лица на школовању. Тужени је у овом поступку доказао да није својом кривицом изгубио својство лица на школовању, већ да је то последица тешке телесне повреде коју је задобио током извођења наставног програма, која му је онемогућила савладавање наставног програма и тиме упис школске године.

Следом наведеног, правилан је закључак првостепеног суда да у конкретном случају нису испуњени услови из члана члана 3 тачка 4 Уговора о школовању у Војној гимназији, односно Уговора о школовању у Војној академији, за обавезивање туженог на накнаду трошкова школовања.

Приликом одлучивања другостепени суд је имао у виду и остале жалбене наводе туженог које није посебно образлагао на основу овлашћења из члана 396 став 1 и 2 ЗПП.

Одлука о трошковима парничног поступка из става другог изреке првостепене пресуде донета је правилном применом одредаба чланова 150, 153, 154 и 163 ЗПП уз правилан обрачун извршен у складу са АТ према вредности предмета спора.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима другостепеног поступка из става другог изреке донета је применом одредбе члана 165 у вези члана 153 став 3 ЗПП имајући у виду да тужилац није успео у другостепеном поступку.

Председник већа - судија
Ирена Трифуновић Радуловић с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић